

L. Celilova

Türk halk edebiyatında çocuk eserleri kısmının türleri

Doç. Dr. Leniyara Celilova
Kırımtatar ve Türk Edebiyatı
Bölüm Başkanı KİPÜ
Akmescit, Kırım

Özet. Folklor – Halk edebiyatının sözlü tecrübesidir. Halk edebiyatı öğretiminde sözlü türler olan türkü, türkülü oyunlar, horon ve diğer danslar, ağıt yakma, uzun hava, oynak hava, uyku nennisi gibi parçaları anlatmağa gayret edilmesi. Halkın arasında bilinen ve yapılan bazı eyinler, beddualar, dua-yakarmalar, adetler, inanışlar da ilgi çeken konulardır. Halk kültürü hazinesinin öğretilmesi ilk sınıflardan başlamalıdır. Bu, öz kültürünü derinden bilme hevesini açar, diğer yöndense “iyiyi, kötüyü, eskiyi, yeni” de öğretir, geleceğe adım basma cesaretini kazandırır. Halk hikmeti edebiyatta saklıdır. Buraya halk edebiyatıyla beraber bütün sanatları da eklemeliyiz (el becerileri, esnaf işi). Halk edebiyatı ve sanatları halkın ürünüdür. Dolayısıyla anlamını derin tarihi dönemlerde yatar. Kırım Türk Tatar çocuk edebiyatının esasları Halk edebiyatı ürünlerinden kuruludur. İlk edebi türler hep Halk edebiyatı türlerinde türemiştir.

Kırımtatar çocuk edebiyatı bu yazımızda bütün devirleriyle özetle gösterilmiş, Batı dilleri ile Rusçadan çevrilmiş olan eserler takdim edilmiştir. İncelediğimiz konu az araştırılmıştır. Dolayısıyla, bu yazımızda Kırım Tatar çocuk edebiyatının ilk türlerini tespit etmeğe gayret ettik. Yazımızın çocuk edebiyatları ve türler konusunda diğer araştırmacılara yardımcı olacağını umuyoruz.

Anahtar sözcükler: Kırım Tür Tatar, çocuk edebiyatı, folklor, halk edebiyatı

Kırım Türk Tatar dili ve edebiyatı, medeniyeti inkişafını esasen Altın Orda devrinden, Kırım Hanlığı devrinden başlar. Halk ağız örneklerine mensup olan masal, destan, efsane, lâtif, mani ve türküler çocuk edebiyatına da mal veya malzeme olmuştur.

Çocuk edebiyatımızın ırmak başlarına bakarsak şöyle bir manzara çıkar karşımıza:

1783 – 1883 ss arasında halkımızın medeni payatı "Kara asır"ı yaşar. Yüzbinlerce Kırmımlı çeşit sebeplerden ötürü Romanya, Bulgaristan, Osmanlı memleketine göçer. O devirde memleketinde edip, edebiyatçı, yazar olan şahıslar pek az kalmıştır.

Halim Geray Sultan, Orlu Seit Halil, İsmet, Eşmirza Kart ve Abibullah Kerem gibileri o devrin edipleri diye kabul ediliyor. Bunların sırasına Süleyman Menla Osman, Abdurraman Kırım Havace, Abdurefiğ Bodaninski de yakışır. Bazılarının eserlerini Çocuk Edebiyatımızın başlangıç ve gelişme devirlerine ekleyebiliyoruz.

XX. Yüzyılın başlarında Kırım Türk Tatar *Çocuk Edebiyatına* hissesini veren bir sıra edipimiz vardır. Bunların hepsi hem çocuklar için, hem yetişkin insanlar için edebi eser verirler. Bunlar: İsmail Gaspıralı, Cemil Kermençikli, Noman Çelebicihan, Bekir Çobanzade, Hamdi Giraybay, Cafer Seydahmet Kırmımer ve diğerleri.

Sovyetlerin ilk yıllarında ediplerimizin sayısı artar ve 1940'lı yıllara gelindiğinde Cafer Gaffat, Osman Hamit, Ziyadin Cavtobeli, Eşref Şemizade gibi genç ediplerin çocuk eserleri yazdığını görüyoruz. Devrin en parlak isimlerinden biri şair Mehmet Nuzhet'tir. Çocuk edebiyatına ait olan şiirleri gerçekten de birer didaktik numüne sayılır: satiric/hicvi şiirler, ahlâk ve günlük hayat şiirleri, eğitici-öğretici minik şiirler, lirik şiirler, agitasyon şiirleri, manzum piyesler, poem vb. Bunların her birinde şair poetik duygunun yüksek klasını gösterir.

Bizde II Dünya savaşı'ndan önce, mektep çağına kadar çocukçıklar için anlayışlı, yüreklerine hoş, coşturan ve aynı zamanda yüksek insani duyguları aşıl原因an, estetik değeri yüksek olan şiirler yazan şairler yetişir. Bunlara pedagoğ-şairler (eğitimci şairler) diyebiliriz bugün. Hasan Çergeyev, Mehmet Nuzhet ve Cemil Kence en parlak şairlerdir.

XX. yüzyılın 30'lu senelerinde Çocuk Edebiyatına hizmet eden yazar ve şairler o devirde milli çocuk edebiyatımızın kurucuları olmuştur. Hasan Çergeyev,

Hüseyin Şamil Toktargazi (1920'li seneler), Mehmet Nuzhet, Yakub Şakıralı, Cemil Kence, Ömer İpçi, Cafer Gaffar, Abdurrehim Altanlı ve Hamdi Giraybay gibi isimlerin edebi icadına dikkat etmeli.

1920 – 1930'lu senelerinde Çocuk Edebiyatı sosyalizmin gayevi safsatalarının tesirinde kalır. Dolayısıyla çocuklar için yazılan bazı eserler bugün uygunsuz, mantıksız ve hatta komik görülebilir [4; 5]. O devrin en parlak öğretici eseri ufaklıklar için Abdullah Dermenci tarafından yazılan "Tahir ve Murat (iyilik ve kötülük hakkında)" adlı eseridir.

Kırımtatar Çocuk Edebiyatı'nın en zengin kısmını halk edebiyatı teşkil eder. Tür olarak bular: halk rivayetleri: halk masalları "Ötmekke Ürmet ("Ekmeğe Hürmet"); hicvi latifeler "Ahmet Akay Lâtifeleri" "Ahmet Akayın Akıllı Tayağı" ("Ahmet Amvanın Akıllı Değneği") vb; masallar "Altın Alma" ("Altın Elma") vb.; bayram-seyran türkülleri ve oyunları "Navrez" türkülleri ("Nevruz"), "Sarı Eçki" oyunlu türkü ("Sarı Keçi").

"Sarı eçki" türküsü pek uzun değil, 12 – 16 satırlık bir tekerlemeye benzer. Çocukların Şeker Bayramı'nda ev ev dolaşarak kapılarda söylediği neşeli bir çocuk türküsüdür. Mükafatı daima bir avuç şeker yada kurabiye olurdu. Şair Mehmet Nuzhet, bu halk çocuk türküsünün bir varyantını "Eçkiçik" ("Keçicik") adıyla nefis bir çocuk şiirine çevirir [18, 63 – 64].

XIX. asrın sonlarına dönersek, 1883 yılında "Tercüman" gazetesi çıkmağa başlar. "Tercüman"la beraber anadilinde çocuk edebiyatı eserleri meydana çıkmağa başlar. "Alem-i Subyan" çocuk mecmuasında İsmail Gaspıralı ve kalemedşleri Şark Edebiyatı ile Garp Edebiyatı'nın meşhur parçalarını Kırım Tatarcaya çevirerek bastırırlar. Daha sonra genç Kırım Tatar yazarları çocuklar için kendileri de eser verir.

"Tercüman" – Kırımtatar Edebiyatı için çeviri sanatının nümunevi bir inkişaf mektebi olmuştur. XIX. asrın sonundan başlayıp istidatlı tercüman ve yazarları yetişmiştir. İsmail Gaspıralı etrafında büyüyen gençlerden bazıları Osman Akçokraklı, Osman Zaatov, Hasan Sabri Ayvaz, İsmail Lemanov ve Ali Bodaninski olmuştur. (Daniel Defo "Robinson Kruzo", Johnatan Swift "Gülliver", Servantes "Don Kişot", Shiller "Haydutlar", Jül Vern "Seksen Günde Devri Alem", Wiliam Shakespeaire "Hamlet", "Otello" vb.)

XX. yüzyılın ortalarında Rus klasikleri eserleri ilk defa ana dilimizde konuşturuldu (M.Lermontov "Zamanımızın Kahramanı", A. Çehov "Vişne Bağçası", M. Şolohov "Tınc Don", Ostrovski "Çelik Nasıl Pişkinleşti", Serafimoviç "Demir Taşkın" vb. Doğu Edebiyatı klasiklerinden Nevayi, Hayyam, Rustaveli, Tukay gibi üstadların eserleri dilimize kazandırıldı.

A.S. Ayvaz Turgenev'in "Babalara ve Çocuklar" romanından parçalar; Çehov'un hikâyelerini, Tolstoy'un eserlerini, Longveli'nin "Tayfun", Knut Gamsunn "Yarımay Altında" eserlerini Kırım Tatar diline tercüme etmiştir.

Osman Akçokraklı Puşkin'in "Bağçasaray Çeşmesi" poemi ve "Tılsım" eserini, Kırlov'un kısa hikmetlerini (mahsus halk mektepleri için), Gogol'un "Evlenme" komedisini, Puşkin'in "Yevgeniy Önegin" poemi parçasını Kırım Tatar Türkçesine aktarmıştır.

Osman Zaatov Puşkin'in "Saran Pehlivan" dramasıyla bir çok eseri daha ana dilimize kazandırır.

1930 – 40'lı yıllarda Rus edebiyatının hem klasikleri, hem de çağdaş edebi eserleri Kırım Tatar diline çevrilir. Maksim Gorki "Çelkaş" (mütercim Ömer İpçi. Akmescit: Kırım Devlet Neşriyatı, 1928. – 41 s.);

M. Gorki "İzergil Kocakarı" (müt. Cafer Gaffar. Akmescit: Kırım Devlet Neşriyatı, 1928. – 28 s.);

M. Gorki "Arhip Dede ve Lyonka" (müt. Ş. Vahitov. Akmescit: KDN, 1929. – 36 s.);

Anton Çehov "Kaştanka Köpeği" (müt. Abdullah Dermenci. Akmescit: KDN, 1929. – 32 s.);

A. Çehov "İkâyeler". (müt. A. Dermenci. Akmescit: KDN, 1940. – 144 s.);

K. Çukovski "Arıtır" (müt. İlyas Bahşiş. Akmescit: KDN, 1936. – 24 s.);

V. Mayakovski "Kim Olsam?" (müt. Eşref Şemizade. Akmescit: KDN, 1940. – 14 s.);

V. Mayakovski "Yahşi Ne ve Yaman Nedir?" (müt. İ. Bahşiş. Akmescit: KDN, 1940. – 16 s.) vb [8].

Çocuk edebiyatı ve folklor alâkaları XIII. asırda halk edebiyatı (folklor) parçalarının yazılı edebiyata dökülmesiyle kaydedilir. O devrin tarihi kahramanlık destanları (özellikle Destancılık Geleneği'le beraber) halk arasında

çok rağbet görür. Çocuk edebiyatımızın temellerinin atılmasını buraya bağlayabiliriz. "Edige Destanı", "Çora Batır", "Kozukurpeç", "Narkamış" destanları hem kahramanlık destanları, hem de lirik aşk destanları çocuk edebiyatımızın temelini oluşturur.

"Edige" destanı Kırım Tatar (ve umumkıpçak) halk icadının Orta Asırlar devrinin tacıdır. Bu destan bütün Türk-Kıpçak dünyasının ortak hazinesidir. Kırım Tatar, Kazantatar, Başkırt, Kazak ve Noğaylarda bu destanın varyantları çoktur.

Destanda halk örf adetleri, din ve ahlâk kaideleri, göçebe bozkır yaşayışı üzerine çok kıymetli tarihi malumat vardır. Destan kahramanları olan Toktamış, Aksak Timur, Edige, Kadırberdi, Nureddin – devrin tarihi şahsiyetleridir.

Destanda Altın Orda, İdel Yurt, Tatar ili sinonimler olarak kullanılır. İdel–Yayık boyları, Saray ve Astırhan şehirleri, Bolğar ve Kırım sözleri çok geçer.

"Seyd Battal Gazi" ve "Danışmend Ahmed Gazi" tarihi şahısların etrafında destanlar oluşmuş.

Halk arasında Battalname ve Danışmendname adlı destanlar yayılır. XIII – XIV. yy. ait olan en mühim destanlardan biri Edige/Yedige Destanıdır.

Halk hicvi eserleri olan fıkra ve lâtifeleri zamanla çocuk edebiyatına girer, benzer konu ve süjeler yeniden işlenir. Bu eserler Türk halk felsefesinin, hiciv sanatının önemli adamı – Hace Nasirüddin/Nasredin Hoca (1208?–1284?) tarafından yayılır.

Bu zatın lâtifelerinde halkın milli mantalitesi, hayat felsefesi ve insanların münasebeti en güzel renklerle gösterilir [55].

Çocuk edebiyatının başta – en ufak çocuklar için halk edebiyatı nümunelerinden "ayneni; nenni", "masal", "tapmaca / bulmaca", "tezaytuv / tekerleme" ve "sayışmaca"lardır. Bunlarla dış dünyayı tanımağa başlar bir çocuk ve bunların sayesinde dünyaya bakışları şekillenir.

Kırım Türk Tatarlarında çocuk folkloru – halk edebiyatının özel bir kısmıdır. Türlerin incelenmesi ileride mutlaka bir sınıflandırma deneyimine getirecekler.

KULLANILAN EDEBİYAT

1. Алтайлы (Абляким Ильмий) Къуртчы Бекирчик. Икяе (Балаларгъа. Эдебий асабалыгъымыздан) // Ылдыз, 1994. – № 4. – С. 94-134.
2. Аметов Дж. Анамнен баарь беклей эдик. Икяе. (мектеп программасы муджиби) // Ылдыз, 1996. – № 5. – С. 132-141.
3. Амитова З. Джошкун аят левхалары. (Осман Амитнинъ яратыджылыгы акъкында) // Ылдыз, 1985. – № 5. – С. 125-131.
4. Бахшиш. И. Мектебде. Япармыз, оджам. Энвер ишке насыл башлады. Эмек одасында. Балалар ичюн икяелер (Эдебий асабалыгъымыздан) // Ылдыз, 1995. – № 2. – С. 86-91.
5. Бекиров Дж. Татар халкъ дестанлары // Ылдыз, 1979. – № 2. – С. 98-114.
6. Бекиров Дж. (тертип эткен). Дестанлар. Ташкент: Гъ. Гъулам Неşрияты, 1980. – 151 с.
7. Бекиров Дж (неширге азырлагъан). Къозукурпеч. Дестан. // Ылдыз, 1995. – № 1. – С. 128-135.
8. Бекиров Дж. Балаларгъа багышлангъан учъ эсер. // Ылдыз, 1998. – № 7. – С. 138-144.
9. Бекиров Дж. Къырымтатар бала эдебиятынынъ хрестоматиясы. Симферополь : «Къырымдевокъувпеднешир», 2008. – 336 с.
10. Бекиров Дж. Белли балалар шаири Джемиль Кендже. // Ылдыз, 1993. – № 2. – С. 187 – 198.
11. Болат Ю. Балта. Алемден башка. Икяелер (мектеп про-
- граммасы муджиби) // Ылдыз, 1996. – № 6. – С. 77-97.
12. Гъафар Б. Джемиль Кендже аджайип бала шаири эди. // Ылдыз, 1981. – № 4. – С. 116-118.
13. Казахский фольклор (ред. Н.С. Смирновой). Алма – Ата : Изд. "Наука" Казахской ССР, 1968.
14. Киримов Т.Н. Творческое наследия Джемиля Керменчикли. (Первая треть XX века). Монография. Симферополь, 2007. – 164 с.
15. Кокиева А. (муэлл. ве тертип этиджи). Къырымтатар эдебиятынынъ тарихы (9–ынды сыныф ичюн). Акъмесджит : Къырымдевокъувпеднешир, 2002.
16. Кокиева А. (муэлл. ве тертип эт.). Къырымтатар эдебиятынынъ тарихы (9–ынды сыныф ичюн). Акъмесджит : Къырымдевокъувпеднешир, 2002. – С. 75-77. XVI асыр шаиримиз Усеин Кефевий // Ылдыз, 1998. – № 4. – С. 62-64.
17. Къонуратлы К. Эдиге бий. Дестан // Ылдыз, 1989. – № 4. – С. 96 – 120.
18. Къырым гъонджелери : Эсери–и Осман Нури Акъчокракълы: Мусаввер шиир меџмуасы / Чевирди О.Н. Акъчокракълы. – Оренбург : Мухаммед Фатих бин Каримов матбуасы, 1906. – 25 с.
19. Къырымтатар бала эдебияты хрестоматиясы. Акъмесджит: Къырымдевокъувпеднешир. – 2008. – 336 с.
20. Махмут Н. Бала фольклору. // Ылдыз, 1998. – № 7. – С. 145 – 157.

21. Мирошныченко М., Къандым Ю. Къарылгъачлар дуасы I. Къырымтатар несирининь антологиясы. XIV – XX асырлар. Киев : Этнос, 2005.
22. Нузет М. Къырымнынъ чель аятындан. Сайлама эсерлер джыйынтыгы. Симферополь: “Доля”, 2003. – 240 с.
23. Özkan İsa. Nasreddin Hoca Fıkraları. Ankara : TİKA, 1999.
24. Тимофеев Л.И., Тураев С.В. Краткий словарь литературоведческих терминов. М. : «Просвещение», 1978. – 223 с.
25. Türkiye Tışındaki Türk Edebiyatları Antolojisi. – 13 cilt. // Kırım Türk–Tatar Edebiyatı. – Ankara. – 1999. – С. 242-244.
26. Чора Батыр. Добруджа татар масаллары // Ылдыз, 1994. – № 3. – С. 130-154.
27. Эмирсуинова Н.К. (азырлады). Къырымтатар халкъ масаллары. Акъмесджит : Къырымдевокъупеднешир, 2008.
28. Юнусова Э. «Эдиге» эпосы акъкъында базы къайдлар // Ылдыз, 2002. – № 2. – С. 97-105.

REFERENCES

1. Altaylyi (Ablyakim İmıy) K'urtchyi Bekirchik. İkyae (Balalarg'a. Edebiy asabalyg'ıymızdan) // Yyıldız, 1994. – #4. – S. 94-134.
2. Ametov Dzh. Anamnen baar bekley edik. İkyae. (mektep programması mudzhibi) // Yyıldız, 1996. – #5. – S. 132-141.
3. Amitova Z. Dzhoshk'un ayat levhalaryi. (Osman Amitnin' yaratıydzhylyg'ıy ak'k'yında) // Yyıldız, 1985. – # 5. – S. 125-131.
4. Bahshish. I. Mektebde. Yaparmız, odzham. Enver ishke nasyil bashladyi. Emek odasynda. Balalar ıchyun ikyaeler (Edebiy asabalyg'ıymızdan) // Yyıldız, 1995. – #2. – S. 86 – 91.
5. Bekirov Dzh. Tatar halk' destanlaryi // Yyıldız, 1979. – #2. – S. 98-114.
6. Bekirov Dzh. (tertip etken). Destanlar. Tashkent: G' G'ulam Neshriyatıy, 1980. – 151 s.
7. Bekirov Dzh (neshirge azyırlag'an). K'ozukurpech. Destan. // Yyıldız, 1995. – #1. – S. 128-135.
8. Bekirov Dzh. Balalarg'a bag'yıshlang'an uch eser. // Yyıldız, 1998. – #7. – S. 138-144.
9. Bekirov Dzh. K'yirimtatar bala edebiyatınyın' hrestomatiyası. Simferopol : «K'yirimdevok'uppedneshir», 2008. – 336 s.
10. Bekirov Dzh. Belli balalar shairi Dzhemil Kendzhe. // Yyıldız, 1993. – #2. – S. 187-198.
11. Bolat Yu. Balta. Alemden bashk'a. İkyae (mektep programması mudzhibi) // Yyıldız, 1996. – #6. – S. 77-97.
12. G'afar B. Dzhemil Kendzhe adzhayip bala shairi edi. // Yyıldız, 1981. – #4. – S. 116-118.
13. Kazahskiy folklor (red. N.S. Smırovoy). Alma – Ata : Izd. “Nauka” Kazahskoy SSR, 1968.
14. Kırımov T.N. Tvorcheskoe naslediya Dzhemilya Kermenchikli. (Pervaya tret HH veka). Monografiya. Simferopol, 2007. – 164 s.
15. Kokieva A. (muell. ve tertip etidhi). K'yirimtatar edebiyatınyın' tarihi (9–yındzhiy syınyif ıchyun). Ak'mesdzhit : K'yirimdevok'uppedneshir, 2002.
16. Kokieva A. (muell. ve tertip et.). K'yirimtatar edebiyatınyın' tarihi (9–yındzhiy syınyif ıchyun). Ak'mesdzhit : K'yirimdevok'uppedneshir, 2002. – S. 75 – 77. XVI asyir shairimiz Usein Kefeviy // Yyıldız, 1998. – #4. – S. 62-64.
17. K'onuratlyi K. Edige biy. Destan // Yyıldız, 1989. – #4. – S. 96-120.
18. K'yirim g'ondzheleri : Eseri–i Osman Nuri Ak'chok'rak'lyi: Musavver shiir medzhmasıy / Chevirdi O.N.Ak'chok'rak'lyi. – Orenburg : Muhammed Fatih bin Karimov matbuasıy, 1906. – 25 s.
19. K'yirimtatar bala edebiyatıy hrestomatiyası. Ak'mesdzhit : K'yirimdevok'uppedneshir. – 2008. – 336 s.
20. Mahmut N. Bala folklorıy. // Yyıldız, 1998. – #7. – S. 145-157.
21. Miroshnychenko M., K'andym Yu. K'aryilg'achlar duası I. K'yirimtatar nesirinin' antologiyası. XIV – XX asyirlar. Kiev : Etnos, 2005.
22. Nuzet M. K'yirimnyın' chel ayatyından. Saylama eserler dzhyıyintyg'ıy. Simferopol: “Dolya”, 2003. – 240 s.
23. Özkan İsa. Nasreddin Hoca Fıkraları. Ankara : TİKA, 1999.
24. Timofeev L.I., Turaev S.V. Kratkıy slovar literaturovedcheskih terminov. M. : «Prosveschenie», 1978. – 223 s.
25. Türkiye Tışındaki Türk Edebiyatları Antolojisi. – 13 cilt. // Kırım Türk–Tatar Edebiyatı. – Ankara. – 1999. – С. 242-244.
26. Чора Батыр. Добруджа татар масаллары // Ылдыз, 1994. – #3. – С. 130-154.
27. Эмирсуинова Н. К. (azyırladyi). K'yirimtatar halk' masallaryi. Ak'mesdzhit: K'yirimdevok'uppedneshir, 2008.
28. Yunusova E. «Edige» epasıy ak'k'yında bazıy k'aydlar // Yyıldız, 2002. – # 2. – S. 97-105.

Dzhelilova L. Turkish literary works in the children's folklore

Abstract. Folklore is an oral folk arts. Posing the problem to introduce children to the Crimean Tatar folklore, on our lessons we strive to give children the idea of folk songs, dancings, round dance, slogans, solo parts, to introduce preschool children to elements of some folk ceremonies and celebrations that available to the understanding of modern children. Learning and teaching about the origins of the national culture, customs of the nation that have arisen in the past, also forms the picture of the future. Folklore is wisdom of the people. The concept includes a great deal, including folk arts - a complex and multifaceted phenomenon of the culture. This concept is deep, because it lives with the people, rooted in the antiquity. The origins of the Crimean Tatar children's literature are in the oral national creation of the people. Thus the first genres of children's literature begin to form.

Crimean Tatar children's literature, the emergence of genres, development, translated children's Crimean Tatar literature – all of these are the new poorly studied topics. In this article we will try to discover the origins and to determine the genre of the first Crimean Tatar children's literature.

Keywords: Crimean Tatar children's literature, folklore

Джелилова Л. Турецкие литературные произведения в детском фольклоре

Аннотация: Фольклор – это устное народное творчество. Ставя перед собой задачу познакомить детей с татарским фольклором, мы на своих занятиях стремимся дать детям представление о народных песнях, плясках, хороводах, закличках, запевках, познакомить детей старшего дошкольного возраста с элементами некоторых доступных пониманию современных детей народных обрядов и праздников. Изучение и преподавание истоков отечественной культуры, бытчайев народа, которые возникли в далеком прошлом, формирует и картину будущее. Фольклор это народная мудрость. Понятие включает в себя очень многое, в том числе и народное искусство – сложное и многогранное явление культуры. Понятие это глубокое, потому что живет вместе с народом, уходя корнями в глубокую древность. Истоки крымскотатарской детской литературы в устном народном творчестве народа. Там и начинают формироваться первые жанры детской литературы.

Детская крымскотатарская литературы, возникновение жанров, развитие, переводная детская крымскотатарская литература тема новая, мало изученная. В статье мы попытаемся открыть истоки и определить первые жанры детской крымскотатарской литературы.

Ключевые слова: крымскотатарская детская литература, фольклор